

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 1041
Warszawa, 18 lipca 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Barbarę Bartuś.

(-) Iwona Arent; (-) Barbara Bartuś; (-) Witold Czarnecki; (-) Arkadiusz Czartoryski; (-) Andrzej Ćwierz; (-) Jan Dziedziczak; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Elżbieta Jakubiak; (-) Wiesław Jarczyk; (-) Wojciech Jasiński; (-) Robert Kołakowski; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Zbigniew Kozak; (-) Leonard Krasulski; (-) Marek Łatas; (-) Marzena Machałek; (-) Krzysztof Maciejewski; (-) Ewa Malik; (-) Jerzy Materna; (-) Krzysztof Michałek; (-) Bolesław Grzegorz Piecha; (-) Piotr Polak; (-) Jerzy Rębek; (-) Edward Siarka; (-) Anna Sikora; (-) Piotr Stanke; (-) Marek Suski; (-) Jan Szyszko; (-) Andrzej Walkowiak; (-) Waldemar Wiązowski; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Maria Zuba; (-) Jarosław Żaczek; (-) Wojciech Żukowski.

Ustawa
z dnia 2008 r.

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 1

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. Ubezpieczeni urodzeni przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego określonego w art. 27 pkt 1, mogą przejść na emeryturę:

- 1) kobieta - po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy,
- 2) mężczyzna – po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.”

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W obecnym stanie prawnym, prawo do emerytury wcześniejszej przysługuje

- 1) kobiecie - po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy,
- 2) mężczyźnie - po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy,

ale pod warunkiem, że przed złożeniem wniosku o emeryturę były objęte ubezpieczeniem emerytalnym z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

Prawo do wcześniejszej emerytury nie przysługuje natomiast ubezpieczonym z innych tytułów, np. z tytułu umowy zlecenia, nie przysługuje też osobom prowadzącym działalność gospodarczą. Takie uregulowanie budzi w tych osobach poczucie niesprawiedliwości społecznej i poczucie dyskryminacji ze względu na to, iż mimo obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne, np. jak ma miejsce w przypadku przedsiębiorców, nie mają takiego samego prawa do nabywania świadczeń z tego tytułu, jak pracownicy zatrudnieni na umowę o pracę.

Taki stan rzeczy nie istnieje w żadnym z państw Unii Europejskiej, co stawia Polskę w sytuacji niekomfortowej, podkreślając jednocześnie potrzebę zmian w tym zakresie, czemu naprzeciw wychodzi niniejszy projekt ustawy. Prawo do emerytury powinno być uzależnione od okresu opłacania składek i wieku osoby, a nie od tytułu z jakiego składki są opłacane.

Świadczenie to jest uprawnieniem wygasającym i przysługuje osobom, które spełnią warunki do 31 grudnia 2008 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zakłada zrównanie w prawie do nabycia wcześniejszej emerytury pracowników i ubezpieczonych z innego tytułu. Projektowane zmiany rodzą pozytywne skutki społeczne w postaci zrównania szans dla osób ubiegających się o prawo do wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

Według szacunków proponowane zmiany obciążą rocznie budżet państwa kwotą w wysokości ok. 170 mln złotych. Jest to kwota szacunkowa z uwagi na to, iż nie można przewidzieć liczby osób, które skorzystają z proponowanych zmian.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 28 lipca 2008 r.

BAS-WAEM-2109/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń
Spółecznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Barbara Bartuś)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zmianami), dotyczącego prawa do wcześniejszej emerytury. Zgodnie z projektem prawo do wcześniejszej emerytury nie będzie – jak jest to obecnie – uzależnione od tego, czy osoba uprawniona pozostawała w określonym czasie w stosunku pracy albo podlegała ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie zawiera przepisów regulujących zagadnienie będące przedmiotem projektu ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 28 lipca 2008 r.

BAS-WAEM-2110/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Barbara Bartuś) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zmianami), dotyczącego prawa do wcześniejszej emerytury. Zgodnie z projektem prawo do wcześniejszej emerytury nie będzie – jak jest to obecnie – uzależnione od tego, czy osoba uprawniona pozostawała w określonym czasie w stosunku pracy albo podlegała ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskrytory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, emerytury, renty, ubezpieczenia społeczne

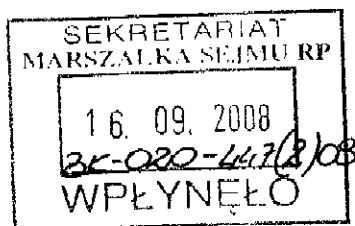

Klub Parlamentarny „Prawo i Sprawiedliwość”

Warszawa, dnia 16.09.2007 r.

Barbara Bartuś

Poseł na Sejm RP

Szanowny Pan

Bronisław Komorowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Panie Marszałku,

W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia 4 września 2008 r. (PS-149-P/08) dotyczące Projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, informuję, że uzasadnienie zawiera źródło finansowania projektowanej regulacji. Jest nim budżet państwa, zaś kwota szacunkowego obciążenia budżetu wynosi 190 mln złotych.

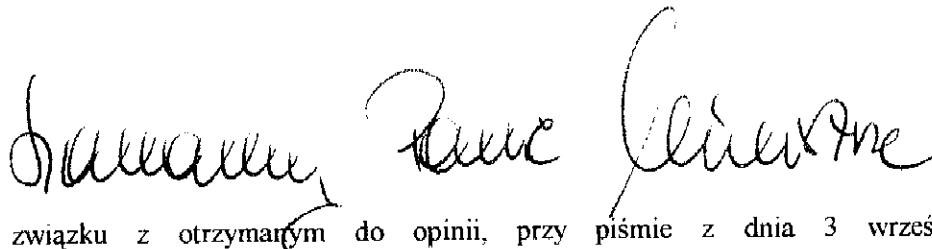
Barbara Bartuś

Poseł na Sejm RP

Warszawa, dnia 18 września 2008 r.

991100/0220-112/2008

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W związku z otrzymanym do opinii, przy piśmie z dnia 3 września 2008 r., znak: PS-222/08, projektem ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uprzejmie informuję, że z punktu widzenia wykonawcy, nie zgłaszam uwag do przedłożonego projektu.

Należy jednak, nawiązując do uzasadnienia projektu, stwierdzić, że emerytura przyznawana na podstawie art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z FUS – w związku z art. 46 tej ustawy – jest świadczeniem wygasającym jedynie w odniesieniu do ubezpieczonych kobiet, urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., które warunki wymagane do przyznania emerytury (wiek i staż) muszą spełnić do dnia 31 grudnia 2008 r. Ubezpieczeni mężczyźni urodzeni przed dniem 1 stycznia 1949 r. warunki określone w art. 29 mogą spełnić bowiem do końca 2013 r., to jest przed osiągnięciem wieku 65 lat.

Informuję również, że ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., którzy warunki do uzyskania emerytury określone w art. 29 ustawy spełnią do dnia 31 grudnia 2008 r. mogą wystąpić z wnioskiem o emeryturę również po dniu 31 grudnia 2008 r. Projektowane przepisy znacznie więc rozszerzają zakres stosowania art. 29 ustawy.

Ponadto, w uzasadnieniu stwierdzono, że proponowane zmiany obciążą budżet państwa. Propozycja zmiany dotyczy rozszerzenia kręgu osób uprawnionych do wcześniejszych emerytur przyznawanych z FUS, a więc dodatkowy koszt wypłat tych emerytur będzie obciążeniem Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Jednocześnie należy wskazać, że w wyroku z dnia 12 września 2000 r. Sygn. akt K1/100 Trybunał Konstytucyjny uznał art. 29 i art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za zgodne z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

z przedstawieniem

Sylwester Rypkiński

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 19-09-2008

Warszawa, 22 września 2008 r.

KPP/3028/09.08/AAWN

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Przewodniczo,

W odpowiedzi na pismo z dnia 3 września 2008 r., l.dz. Ps – 222/08, Konfederacja Pracodawców Polskich w załączeniu przekazuje opinię dotyczącą poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2 wypracowani pracodawcy

Prezydent
Konfederacji Pracodawców Polskich

Andrzej Malinowski
Andrzej Malinowski

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 23-09-2008

Stanowisko w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powszechne warunki nabycia prawa do emerytury dla wszystkich ubezpieczonych urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. niezależnie od tytułu ubezpieczenia (podstawy zarobkowania) określa art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z nim prawo do emerytury nabywa kobieta legitymująca się 20-letnim stażem ubezpieczeniowym, która ukończyła 60 lat i mężczyzna posiadający 25-letni staż ubezpieczeniowy, który ukończył 65 rok życia. Zgodnie natomiast z art. 29 ustawy ubezpieczeni będący pracownikami, którzy nie osiągnęli powszechnie obowiązującego wieku emerytalnego określonego w art. 27, mogą przejść na emeryturę:

- kobieta, jeżeli ukończyła 55 lat i posiada, co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo, jeżeli ma, co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy,

- mężczyzna, jeżeli ukończył 60 lat i posiada, co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.

W świetle art. 46 ust. 1 ustawy prawo do wcześniejszej emerytury na warunkach określonych w art. 29 przysługuje również ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r., po spełnieniu łącznie następujących warunków:

- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego,

- spełnienia do 31 grudnia 2006 r. warunków do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury,

- rozwiązania stosunku pracy.

Prawo to, nie przysługuje, ubezpieczonym, którzy przed zgłoszeniem wniosku o wcześniejszą emeryturę wykonywali działalność zarobkową na innej podstawie niż stosunek pracy. Chodzi w szczególności o osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia oraz prowadzące pozarolniczą działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, osoby wykonujące wolny zawód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W świetle przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do wcześniejszej emerytury jest szczególnym prawem ubezpieczonego, uwarunkowanym istnieniem dodatkowych okoliczności życiowych. Istnienie tych okoliczności sprawia, że odstępuje się od osiągnięcia powszechnie obowiązującego wieku emerytalnego. Okolicznościami warunkującymi prawo do wcześniejszej emerytury są - zgodnie z art. 29 ustawy - całkowita niezdolność do pracy, długi staż ubezpieczeniowy oraz płeć.

Z konstrukcji prawa do wcześniejszej emerytury wynika, że cechami relewantnymi są: odpowiednio długi staż ubezpieczeniowy, składający się z okresów składkowych i nieskładkowych, płeć oraz całkowita niezdolność do pracy. Okresami składkowymi są w szczególności okresy wykonywania pracy oraz innej działalności zarobkowej, objętej obowiązkiem ubezpieczenia.

Uwzględniając zasadę państwa prawnego, w ustawie o emeryturach i rentach z FUS odrębnie uregulowano warunki przyznawania i obliczania emerytury ubezpieczonym, których nie objął nowy system emerytalny. Utrzymano dotychczasowe możliwości nabycia prawa do emerytury oraz zasady jej wymiaru wobec ubezpieczonych urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., którzy mają za sobą stosunkowo długi okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zbliżają się do wieku emerytalnego według stanu prawnego przed 1 stycznia 1999 r., jeżeli spełniają dodatkowe warunki określone w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Należy przypomnieć, że celem reformy ubezpieczeń społecznych było stworzenie stabilnego systemu w warunkach niekorzystnych trendów demograficznych, prowadzących do wzrostu liczby świadczeniobiorców przy jednoczesnym spadku liczby osób płacących składki na ubezpieczenia społeczne. Ustawodawcy dążyli do stworzenia jednolitego systemu emerytalno-rentowego obejmującego możliwie najszerszy zakres osób, podlegających ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym na gruncie dotychczasowych przepisów. W ówczesnym uzasadnieniu projektu ustawy wśród wielu wad „starego” systemu wymieniano w szczególności zbyt szerokie możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę. Reforma systemu emerytalno-rentowego miała m.in. na celu ograniczenie uprawnień do wcześniejszej emerytury i ujednoczenie wieku emerytalnego oraz urzeczywistnienie prawa do zabezpieczenia społecznego w aktualnych warunkach demograficznych i gospodarczych. Miała, więc ona charakter racjonalnie uzasadniony, według wyraźnie ustalonych kryteriów.

Zaznaczyć też trzeba, że według stanu prawnego sprzed 1 stycznia 1999 r. z możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę mogli korzystać pracownicy, a nie wszyscy ubezpieczeni

Rozszerzenie zakresu art. 29 na nową grupę ubezpieczonych, którzy dotychczas nie korzystali z przywileju wcześniejszej emerytury, nie jest uzasadnione tak z punktu widzenia ekonomicznego jak i społecznego. Prowadziłoby to też do złamania reguły nie tworzenia nowych preferencyjnych uprawnień emerytalnych, nie znajdujących pokrycia w składce na ubezpieczenie społeczne, a obniżenie wieku emerytalnego dla szeregu grup zawodowych pogłębi trudności z zapewnieniem równowagi finansowej systemu ubezpieczeń społecznych.

Konfederacja Pracodawców Polskich negatywnie opiniuje przedstawiony do konsultacji poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.